

Guide till att börja med gröngödsling

Öppen jord är inte välgörande för växtplatsen eller för omgivningen. Det torkar ut jorden och minimerar aktiviteten i jorden. Att integrera gröngödsling i odlingarna ger inte bara en levande jord utan bidrar också till bättre struktur och ett naturligt växtskydd. Gröngödsling kan göras på flera olika sätt och i ettåriga odlingar används i regel ettåriga gröngödslings-sorter som dör ner vid frost. Men en del av de sorter som används självsår sig och slås därför ner efter blomning.

Olika sorter med olika egenskaper

Uppgrävda kanaler i jorden

För att luckra upp jorden är det bra att så sorter med djup rot som exempelvis honungsfacelia, oljerättika, bovete, blålupin och gurkört. Dessa växter hämtar också upp näring från djupare jordlager och lämnar ifrån sig en del av näringen till växter med ytligare rötter. Dessutom ger de en hel del bladmassa som kan användas att täcka runt grödor, användas vid gödselvatten eller som myllas ner i jorden på hösten eller helt enkelt lämnas kvar som ett täckte på jorden över vintern.

Kvävefixerare

Det finns flera gröngödslingssorter som är kvävefixerande, så som subklöver, blodklöver och persisk klöver. Dessa växter kan ta upp kväve från luften och dra ner det i jorden så att det i sin tur kan tas upp av de grödor som samodlas där. Eller kommer näringen till gagn för nästa generations växtlighet. I denna grupp tillhör också baljväxterna, som också är kvävefixerande, till exempel luddvicker, fodervicker, blålupin och lusern.

Marktäckning

En annan egenskap som gröngödsling bidrar med är att fylla ut bädden genom att bilda en grön matta med levande växter så att ogräs inte lika lätt får plats att växa. Bovete är ett exempel på sorter som fyller ut och som snabbt etablerar sig och hindrar andra ogräs att få fäste. När bovetet växt till sig och börjar skugga huvudgrödan slås den av och grönmassan används som täckmaterial runt grödorna.

Välj en variation av gröngödsling

För att få en variation av egenskaper kan man så olika gröngödslingssorter på samma plats. Bovete och subklöver är en bra blandning vid odling av majs. Honungsfacelia och persisk klöver passar bra ihop med pumpa. Subklöver passar bra ihop med vitkål eller andra långa kålkulturer. Det finns färdiga gröngödslingsblandningar som gör det enkelt att komma i gång med gröngödsling men det är billigare att köpa ett kg av några få sorter från Olssons frö. Några favoriter att samodla med grönsaker är bovete, honungsfacelia, subklöver och persisk klöver. För att fylla ut med fler sorter kan man blanda i frön som man har samlat från förra året, som ringblommor, dill, vallmo, bönor, koriander etc.

Olika metoder

Gröngödsling är ett verktyg som både förenklar odlingen och som påminner om de samarbeten som finns mellan växter i naturliga ekosystem. Det finns många olika metoder och tillvägagångssätten varierar under odlingssäsongen.

Så gröngödsselfrö på vårvintern

Man kan så gröngödsselfrö tidigt på vårvintern, i bäddar där man ska odla lite senare. Fröerna hinner gro och växa upp en bit på våren. Hur man gör för att byta ut gröngödslingen mot det man ska odla

beror på om man ska så eller plantera ut försådda plantor i bädden. Om man ska plantera ut försådda plantor kan man slå av grüngödslingen och lägga åt sidan. Gödsla och plantera rakt ner i rötterna och täck med grönmassan som man slagit ner. Ska man så i bädden myllar man ner grüngödslingen ca 3 veckor innan man planerar att så och om man märker att nedbrytningen tar lång tid kan man snabba på processen genom att lägga på plansiloplast med den svarat sidan uppåt.

Så grüngödselfrö på våren eller sommaren

Om man har bäddar där man inte ska odla på i år eller där man inte vet vad man ska odla kan man odla en variation av grüngödslingsväxter med olika egenskaper. När man vet vad man vill odla slår man bara ner grüngödslingen och planterar rakt ner i rötterna och använder grönmassan för att täcka runt det man planterar. Om man vill låta jorden vila får grüngödslingen i stället stå kvar under hela växtsäsongen. Oavsett vilket så upprätthåller man samarbeten i jorden och hindrar ogräs från att få fäste tills man vill börja odla igen. På hösten kan man låta grönmassan ligga kvar på jorden eller så vänder man ner det i jorden.

Grüngödselfrön passar också bra att samodla med grönsaker genom att så mellan raderna i bäddarna. Det luckrar jorden och gynnar den biologiska aktiviteten i jorden samtidigt som det håller undan ogräs och lockar till sig nyttodjur. Näringen från grüngödslingen frigörs när grönmassan bryts ner och rötter dör tillbaka. Varje gång man slår av grüngödslingsväxter för att täcka med, dör rötter tillbaka som binder näring till de grödor som odlas där.

Så grüngödselfrö på hösten

När man skördat en bädd och inte vill fortsätta odla i den under sensommaren eller hösten kan man passa på att så grüngödsling. Man kan till exempel så honungsfacelia, efter vitlöksskörden för att fånga upp näringen som är kvar i jorden. Fröna gror snabbt och hinner växa länge innan det blir för kallt. Växterna skyddar också från att jorden sköljs bort av regn och ogräs får inget fäste. Grüngödslingen kan lämnas kvar över vintern som ett skydd och myllas ner på våren. Man kan också bara lägga över ett lager med kompost eller gödsel innan man börjar odla igen.

Grüngödsling som självsår sig

En del av grüngödslingen ger mängder av frön efter blomning, exempelvis honungsfacelia, bovete, ringblomma och gurkört. De ger flera fördelar om man låter dessa blomma eftersom de lockar till sig nyttodjur som rovinsekter och pollinatörer till odlingen. Om man inte vill ha återkommande växter nästa år får man slå av grüngödslingen efter de har blommat. Men inte innan eftersom blomning är så pass värdefull! Man kan också låta vissa växter fröa av sig för att försäkra sig om att några kommer tillbaka. Det man slår av kan täckas runt grödor, lägga på komposten eller användas för att göra gödselvatten.